

Súd: Okresný súd Bánovce nad Bebravou
Spisová značka: 4C/34/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3219201061
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Sitáriková
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2020:3219201061.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou sudkyňou JUDr. Monikou Sitárikovou v právnej veci žalobkyne: S. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Y. XX, XXX XX O., zast.: JUDr. Helena Buzgárová, advokátka so sídlom Alžbetínske námestie 2, 929 01 Dunajská Streda, proti žalovanému: B. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. Y. XX, XXX XX O., zast.: JUDr. Martina Kmeťová, advokátka so sídlom Moyzesova 1918/6A, 957 01 Bánovce nad Bebravou, o zrušenie vecného bremena takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, pričom o výške tejto náhrady bude po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala rozhodnutia, ktorým súd zrušuje vecné bremeno zapísané v prospech žalovaného doživotného bývania a užívania nehnuteľností v k.ú. H. Y., obec H. Y., okres Z. nad Z., k rodinnému domu č. XX stojaceho na parc. reg. „C“ č. XX/X, k pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 866 m², k pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - orná pôda o výmera 1458 m² a k pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - orná pôda o výmere 649 m², zapísané na LV č. XX, evidované Okresným úradom Z. nad Z., katastrálny odbor. Zároveň si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu trov konania. V žalobe uviedla, že žalobkyňa nadviazala známosť so žalovaným, ktorý bol v tom čase rozvedený a nasťahoval sa na jej nehnuteľnosť v roku 2013. Zahájili spolužitie ako druh a družka a doteraz žalovaný býva na jej nehnuteľnosti. V roku 2013 na žalobkyňu naliehal, aby právne usporiadala vlastníctvo k nehnuteľnosti aj v jeho prospech, ktorému návrhu nevyhovela ale súhlasila so zriadením vecného bremena na nehnuteľnosť a to bezplatného doživotného bývania a užívania k jej nehnuteľnostiam v k.ú. H. Y., obec H. Y., okres Z. nad Z., k rodinnému domu č. XX stojaceho na parc. reg. „C“ č. XX/X, k pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 866 m², k pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - orná pôda o výmera 1458 m² a k pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - orná pôda o výmere 649 m², zapísané na LV č. XX, evidované Okresným úradom Z. nad Z., katastrálny odbor. Posledné roky sa žalovaný voči žalobkyni správa nevhodne, nadmieru požíva alkohol, po jeho požití sa správa voči žalobkyni arogantne, znevažuje ju, robí si zo žalobkyne posmešky, slovne a fyzicky jej ubližuje, na nehnuteľnosti sa správa ako vlastník a neustále žalobkyne zdôrazňuje že je na nehnuteľnosti iba trpená. Bola nútená vlastný dom a pozemok opustiť a požiadal svoju dcéru aby sa k nej mohla uchýliť, kým nedorieši otázku zrušenia vecného bremena. Žalovaný nechce nehnuteľnosti vypratať. Žalobkyňa je jednoznačne názoru, že v prospech žalovaného zriadené vecné bremeno toho času pre zmenu pomerov, mimoriadne zlé správanie sa žalovaného spôsobuje hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou žalovaného. Žalobkyňa nie je ochotná žiť a bývať na svojej nehnuteľnosti. Žalovaný však právo doživotného bývania a užívania zneužíva, ubližuje žalobkyni do takej miery, že má

obavy o svoje zdravie a svoj život. Žalovaný nie je ochotný z nehnuteľnosti odísť a zmluvne doriešiť zrušenie vecného bremena zmluvne a preto sa domáha svojho práva domáhať súdnou cestou.

2. Vo vyjadrení k žalobe žalovaný uviedol, že so žalobkyňou sa pozná od roku 2006, bola to práve ona, ktorá navrhla, aby spolu začali žiť a bývať a nastahoval sa k nej do jej schátraného rodinného domu, ktorý vyžadoval už v čase nastahovania rozsiahlejšie úpravy a opravy. Od uvedeného obdobia má na podnet žalobkyne vyznačený trvalý pobyt na adrese nehnuteľností, ktorých je vlastníčkou. Trvale spolu žili a spoločne uhrádzali náklady na svoje potreby, žalobkyňa z jej skromného dôchodku, žalovaný z príjmu z dvoch zamestnaní, kde na strane žalobkyne bol zjavný nepomer v príjmoch v jej neprospech. V reálnom období otázky financovania neriešili, vždy sa vedeli dohodnúť a plánovali spoločnú budúcnosť, žalobkyňa nevyčítala, že prispieva menej, bola a je dôchodkyňa, nemala iné prostriedky, on aktívne pracoval a prostriedky mal. Rozumeli si. Doteraz býva na nehnuteľnosti žalobkyne. Po celé obdobie spoločného života so žalobkyňou finančne aktívne prispieval na živobytie a renováciu a tým aj zhodnotenie rodinného domu a nehnuteľností žalobkyne. Odhadovaná čiastka za uvedené obdobie, ktorú spoločne udržiavali a zhodnotili nehnuteľnosti žalobkyne v pomere 70/30 % v prospech žalovaného. Z uvedeného dôvodu môže bez obáv tvrdiť, že jeho investícia, ktorá je nenávratná a nespochybniteľná sa prejavila v súčasnej tržnej cene nehnuteľností, v ktorých býva a užíva z titulu zriadeného vecného bremena. Počas spoločného súžitia v spoločnej domácnosti a dobrým vzťahom medzi nimi a taktiež jeho aktivít pri renovácii rodinného domu a nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne mu sama navrhla, že na jeho osobu prevedie darom polovicu jej nehnuteľností. Žalovaný s týmto návrhom nesúhlasil a následne sa v slobodnej vôli spoločne dohodli, že v prípade nepredvídaných skutočností v budúcnosti uzatvoria medzi Zmluvu o zriadení vecného bremena k jej nehnuteľnostiam, spočívajúcu v bezplatnom doživotnom práve bývania a užívania všetkých nehnuteľností v jej výlučnom vlastníctve, ktoré sa nachádzajú a sú zapísané na LV XX k. ú. H. Y.. Žalobkyňa bola uzrozumená a v slobodnej vôli odhodlaná vykonať právny úkon, kde na základe vzniku vecného bremena žalobkyňa ako vlastníčkovi nehnuteľnosti vzniká povinnosť v prospech žalovaného ako oprávneného subjektu niečo strpieť (pati), niečo sa zdržať (non facere) a niečo konať (facere). Žalovaný by mohol pristúpiť na dohodu o zrušení vecného bremena podľa § 151p ods. 3 Občianskeho zákonníka v tom prípade, ak povinná z vecného bremena mu vykompenzuje úhrady za dlhodobé a preukázateľné zhodnocovanie jej nehnuteľností v peňažnej čiastke 30.000,- eur (slovom: tridsaťtisíc eur), v opačnom prípade nie sú tu dané dôvody, aby vecné bremeno bolo zrušené podľa § 151p Občianskeho zákonníka, a teda žalovaný bude zaťažovať predmet zriadenia vecného bremena až do času, keď sa zmluvné strany rozhodnú dohodou ho zrušiť alebo nezanikne zo zákona. Tržná cena nehnuteľností žalobkyne pred vznikom vecného bremena je v nepomere so súčasnou tržnou cenou nehnuteľností, na ktorých zhodnotení sa prevažnou mierou podieľal žalovaný vloženými investíciami vlastných finančných prostriedkov. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe - in personam. Spoločne sa dohodli, že ten kto je na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu oprávnený užívať cudziu vec, povinný znášať primerane náklady na jej zachovanie a opravy; ak však vec užíva aj jej vlastník, je povinný tieto náklady znášať podľa miery spolužívania. Zhodnocovanie a údržba nehnuteľností bola hradená výlučne z finančných prostriedkov žalovaného. Tvrdenie žalobkyne, že sa posledné roky voči nej údajne žalovaný správa veľmi nevhodne nie je pravda a je to ničím nepodložené tvrdenie. Taktiež nie je pravda údajné nadmerné požívanie alkoholu a spojené s tým, že pod jeho vplyvom sa voči žalobkyňi má správať arogantne, znevažovať ju, robiť si z nej posmešky, slovne a fyzicky ubližovať. Taktiež sa na nehnuteľnostiach nespráva ako výlučný vlastník, ani žalobkyňa nez dôrazňuje, že je na jej nehnuteľnostiach iba trpená. Je to lož, správa sa k žalobkyňi slušne, majú však na niektoré veci iný názor. Je pravda, že ho žalobkyňa z titulu horeuvedenej aktivity požiadala, aby sa z jej nehnuteľnosti vystahoval, aby zmluvne doriešili zánik vecného bremena. Žalovaný sa nemá kde vystahovať. Uviedol však ústretové konanie v tom zmysle, že z dôvodu finančných a pracovných aktivít vo vzťahu k domácnosti a renovácie nehnuteľností by sa mohli dohodnúť tak, že by pristúpil na dohodu s odstupným 30 000,- eur ako kompenzáciu za doteraz vynaložené prostriedky do jej nehnuteľností. Žalovaný vecné bremeno a práva z neho vyplývajúce nezneužíva, žalobkyňa neubližuje, a to ani psychicky ani fyzicky, je to lživé tvrdenie žalobkyne, aby navodila pred súdom dojem ubližovanej osoby. Tvrdenie žalobkyne, že údajné „ubližovanie“ je do takej miery, že má obavy o svoje zdravie a svoj život a nemôže na jej nehnuteľnosti so mnou zotrvať, je ničím nepodložené klamstvo. Žalobkyňa z ješitnosti a pod aktívnym vplyvom dcéry z predaja nehnuteľností koná tak, aby mu poškodila. Taktiež nie je vecne správne a je to len lživé tvrdenie žalobkyne, že nie je ochotný z nehnuteľnosti dobrovoľne odísť a zmluvne doriešiť zrušenie vecného bremena. Žalobu podala len z dôvodu toho, že žalovaný nespĺnil jej návrh odísť bez prostriedkov, čo za 13 rokov do nehnuteľností vložil, zrenovoval ich a zhodnotil.

3. Žalovaný prostredníctvom zástupcu taktiež uviedol, že nie je pravdou, že v čase, kedy sa spoznali a ako kolegovia nadviazali známosť, bol žalovaný rozvedený, žalovaný sa rozvedol kvôli žalobkyni. Všetky príjmy žalovaného investoval žalovaný do rekonštrukcie predmetnej nehnuteľnosti, a to nielen počas práce v Dopravnom podniku Z., ale aj po tom, ako sa stal dôchodcom a začal poberať starobný dôchodok. Ako dôchodca žalovaný ešte niekoľko rokov popri dôchodku pracoval v Dopravnom podniku Z., neskôr v spoločnosti E. banko fashion a.s., kde pracuje dodnes a oba príjmy, dôchodok ako aj mzdu, dával žalobkyni a z týchto boli uhrádzané opravy, rekonštrukcie, nákup materiálu, výbava domácnosti. Naopak žalobkyňa už roky poberá iba starobný dôchodok, ktorý je nízky a postačuje jej ledva na uspokojovanie jej osobných potrieb (vyfajčí cca 3 krabičky cigariet denne). Y. G. ako svedok môže potvrdiť, že on a jeho manželka opakovane požičiavali žalobkyni finančné prostriedky, keď minula dôchodok. Žalobkyňa sa nikdy nesnažila zvýšiť svoj príjem, nakoľko jej všetky svoje finančné prostriedky odovzdával žalovaný a žila z týchto, pričom z týchto boli tiež uhrádzané všetky investície do rodinného domu s.č. XX. Aj z tohto dôvodu, nie je v rozpore s dobrými mravmi požiadavka žalobkyne, aby prišiel o zriadené vecné bremeno žalovaný, ktorý do nehnuteľnosti investoval značné množstvo finančných prostriedkov s tým, že v tejto dožije, z titulu čoho vyvinul aj maximálne možné úsilie. Nie je pravdou, že z príjmov svojich detí financovala žalobkyňa opravy nehnuteľnosti, alebo že by jej deti boli nútené finančne vypomáhať. Deti žalobkyne jej nikdy finančne neprispievali, ba dokonca ju tieto ledva navštívili 1-2x ročne. Ani z výpisov z účtu predložených žalobkyňou nevyplývajú ňou tvrdené skutočnosti, na aký účet a účel boli zasielané finančné prostriedky. Nie je pravdou, že by čerpanie úverov bolo iniciované žalovaným, naopak žalobkyňa vedomá si skutočnosti, že ako pracujúcemu dôchodcovi bude žalovanému úver kedykoľvek poskytnutý toto zneužívala - napríklad takýmto spôsobom financovala nové zariadenie spálne (úver doposiaľ spláca žalovaný sumou 155,56 € mesačne), alebo svadbu svojho syna - žalovaného prinútila vziať si úver 2.100,- €, ktorý si celý prevzala a ponechala, aby mohla financovať synovu svadbu (žalovaný ho dodnes spláca sumou 42,93 € mesačne). K žalobkyňou predloženému dokladu o splátke pôžičky Quatro v sume 92,07 € mesačne žalovaný uviedol, že do júna 2019 túto splácal (za žalobkyňu) žalovaný. V súčasnej dobe žalovaný zvažuje aj vzhľadom na túto skutočnosť vymáhanie takto vynaložených finančných prostriedkov od žalobkyne. Nie je v žiadnom prípade pravdou, že by sa žalovaný choval k žalobkyni nevhodne, násilne, vulgárne alebo ju slovne alebo fyzicky atakoval. Tvrdenia žalobkyňa nijako nepreukazuje, na tieto je potrebné hľadieť ako na nedôvodné, a to aj čo sa týka údajného požívania alkoholu, čo je nepravdivé a vymyslené taktiež. V žiadnom prípade žalovaný - ako vodič z povolania nepožíva alkohol inak ako veľmi zriedka, do práce v Z. nad Z. dochádza autom, pracuje na rôzne smeny, okrem toho v čase voľna a aj počas práce odbiehal, aby autom mohol až do júna 2019 voziť žalobkyňu po lekároch. Vypálený alkohol spotrebovala vždy žalobkyňa tak, že tento roznosila po doktoroch a odovzdala deťom. Žalobkyňa nebola nijakým spôsobom zo svojho domu vykazovaná resp. ani inak nebolo obmedzované jej vlastnícke a užívacie právo, avšak dcéra žalobkyne má záujem predať nehnuteľnosť a speňažiť ju, čomu bráni práve vecné bremeno. Žalovaný býva v predmetnom rodinnom dome od roku 2006, od 29.11.2006 má v tomto trvalý pobyt. Od tohto dátumu až doposiaľ pomáha so zveľaďovaním nehnuteľnosti, udržiava ju (aj v súčasnosti, kedy odpojila žalobkyňa žalovanému plynový kotol, odhlásila televíziu a pod.) a uhrádza poplatky spojené s bývaním. Žalovaný vykonáva svoje právo, ktoré mu formou vecného bremena dobrovoľne a zo svojej slobodnej vôle zriadila zmluvne v roku 2013 žalobkyňa, ako vyplýva z predmetnej zmluvy, ide o slobodný prejav jej vôle. V súčasnej dobe jednoducho s cieľom speňažiť nehnuteľnosť prestala existencia vecného práva žalobkyni vyhovovať, to je jediná zmena ku ktorej došlo od jeho zriadenia. K žiadnej zmene pomerov odôvodňujúcej dôvodnosť žalobného návrhu žalobkyne nedošlo a túto nepreukázala.

4. V replike žalobkyňa a v ďalších vyjadreniach žalobkyňa na podanej žalobe zotrvala. Prostredníctvom zástupkyne poprela tvrdenia žalovaného, že všetky úpravy v nehnuteľnosti znášal žalovaný. Keď nehnuteľnosť odkúpila potrebovala opravy, požiadala o pomoc susedov, ktorí zabezpečovali stavebné práce, nehnuteľnosť začala renovovať. Uhrádzala za stavebné práce a materiál po 2000,- Sk, po 3000,- Sk a všetky opravy uhrádzala zo svojho príjmu a z príjmov jej detí, dcéra jej v roku 2000 poslala sumu 100000,- Sk a v roku 2007 sumu 100000,- Sk. Žalobkyňa má primeraný dôchodok, ktorý by pokryl jej náklady živobytia. Deťom v roku 2013 oznámila, že má záujem povoliť žalovanému, aby sa na nehnuteľnosť nastahoval, nemali námietky a od tej doby jej boli nútené finančne pomáhať. Posielali jej peniaze vo vyšších sumách, pri každej návšteve jej dali peniaze. Ďalej uviedla, že počas spolužitia so žalovaným mali sústavne problémy finančného rázu, žalovaný čerpal od nebankových subjektov úvery, aby mohol svojim deťom pomáhať. Žalobkyňa ho upozorňovala, že na splácanie nemá finančné

prostriedky. Neskôr mali problémy z dôvodu, že žalovaný ročne nechal vypáliť z ovocia alkohol vo veľkom množstve, ktorý denne konzumoval, v podnapitom stave na žalobkyňu kričal, urážal ju, vyhánal z nehnuteľnosti a stalo sa že ju aj fyzicky atakoval. Nežiadala pomoc ani na polícii, obecnom úrade, ale keď jeho správanie stalo nezvládnuteľným požiadala o pomoc deti. Dcéra W. je umožnila bývať v jej domácnosti. Žalobkyňa má záujem bývať vo svojom dome a nebyť ohrozovaná na zdraví a živote. Návrh žalovaného na uzatvorenie dohody o zániku vecného bremena za odmenu 30000,- eur je zo strany žalobkyne neprijateľný pretože nieť žiadneho dôvodu na akékoľvek plnenie. Od roku 2013 žalovanému poskytovala komfortné bývanie, žalovaný podľa názoru žalobkyne ju tvrdo finančne využil a ešte jej aj ubližoval. Vzťahy medzi účastníkmi sú vážne narušené, svedčí o tom aj skutočnosť, že keď žalovaný prichádzal na pojednávanie, tak sa žalobkyňa ani nepozdravil. Žalobkyňa je však jednoznačne toho názoru, že správanie sa žalovaného je veľmi zlé voči nej a ona ako vlastníčka nehnuteľnosti nemôže svoju nehnuteľnosť užívať, kým žalovaný týmto získal obrovskú výhodu, tým že ju svojim správaním vyštval z jej nehnuteľnosti a sám zostal na nehnuteľnosti žiť, celú nehnuteľnosť užíva. Žalobkyňa je názoru, že je možné v danej veci použiť ustanovenie Občianskeho zákonníka § 151p z dôvodu, že žalovaný požíva podstatne väčšie výhody ako žalobkyňa. Vo vzťahu k nároku na finančnú náhradu zástupkyňa žalobkyne poukázala na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. 10Co/222/2017.

5. Ďalej žalovaný prostredníctvom zástupkyne uviedol, že od roku 2006 mal žalovaný trvalý pobyt v predmetnej nehnuteľnosti, do tejto investoval, žalobkyňa odovzdával celú výplatu, s ktorou ona hospodárila, následne aj dôchodok, pomáhal žalobkyňa v starobe a chorobe keď napr. po nočnej službe keď si ako dôchodca privyrábal strážením hneď ráno vozil žalobkyňu po doktoroch, nielen pomáhal žalobkyňa ale aj jej deťom, keď občasne žalobkyňu navštívili. Vedomá si skutočnosti, akou mierou prispieva žalovaný 03.04.2013 dobrovoľne zriadila vecné bremeno doživotné bývanie a užívanie v prospech žalovaného týkajúce sa predmetnej nehnuteľnosti. V žiadnom prípade nie je pravdou, že by na tomto naliehal žalovaný. Citujem z čl. 4 predmetnej dohody: Táto zmluva je prejavom skutočnej a slobodnej vôle zmluvných strán, na dôkaz čoho ju vlastnoručne podpisujú. Medzi účastníkmi podľa vedomostí a názoru žalovaného nedochádzalo k žiadnym nezhodám či hádkam, pre žalovaného bolo prekvapujúcim to, že žalobkyňa zrazu opustila spoločnú domácnosť v lete 2019. To, že nemohla nehnuteľnosť užívať nie je pravdou. O tomto tvrdení nepredložili žiadne dôkazné prostriedky, ani žiadnym spôsobom nebolo preukázané akékoľvek nevhodné správanie sa a ani vôbec žiadne správanie sa žalovaného tvrdené PZ žalobkyne, kde podotýkam, že dôkazné bremeno je na strane žalobcu, doposiaľ uviedli iba nepravdy, nakoľko ich úmyslom je zrejme predať rodinný dom a tento speňažiť, čo nie je možné bez zrušenia vecného bremena. K rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave uviedla, že nejde o obdobný prípad ako je v danej veci, oprávnený z vecného bremena, t.j. žalovaný do dnešného dňa nehnuteľnosť užíva, lebo nemá kam inam ísť, keďže všetky jeho finančné prostriedky sú v zaťaženej nehnuteľnosti a jej domácnosti. Čo sa týka predmetného lekárskeho potvrdenia, nejde o smrteľnú neliečiteľnú chorobu. Táto udalosť je stará desať rokov. Nejde ani o žiaden úmyselný trestný čin alebo priestupok a žalobkyňa sa odsťahovala v lete 2019, takže určite nejde ani o žiadnu súčasnú zmenu pomerov. Do dnešného dňa žalovaný ako užívateľ nehnuteľnosti uhrádza náklady spojené s užívaním. Čo sa týka tvrdení o tom, ako nemal žalovaný dostatok finančných prostriedkov lebo sa zaťažoval úvermi a splácal úvery, práve opak je pravdou, žalobkyňa je tá, ktorá počas celého spoluzitia čerpať spotrebné úvery, zaťažovala domácnosť vedenú so žalovaným záväzkami z úverov a predložil doklady, osem zmlúv o úveroch. V rozpore s dobrými mravmi by podľa žalovaného bolo naopak to, ak by po rokoch spoluzitia a preukázaných skutočnosti o tom, že sa staral žalovaný nielen finančne ale aj osobne o žalobkyňu, ak by súd žalobe vyhovel a vecné bremeno by zrušil. V prípade, ak by mal súd za to, že vecné bremeno je dôvodné zrušiť za primeranú náhradu, táto v zmysle súdnej praxe nemusí byť iba vo forme peňažného plnenia, ale aj spôsobom zabezpečenia náhradného bývanie ktoré je adekvátne zaťaženej nehnuteľnosti a tiež skutočnosti, že v prípade peňažnej náhrady túto je možné vyčíslit' aj predpokladanou dĺžkou života a nájomného, v prípade že by si žalovaný musel zabezpečiť nové bývanie.

6. V spore súd vykonal dokazovanie listinami: výpis z LV č. I. 5, rozhodnutie OÚ BN, katastrálny odbor č. I. 6, zmluva o zriadení vecného bremena č. I. 7, výzva zástupkyne žalobkyne zo dňa 30.07.20219 na uzatvorenie dohody o zrušenie vecného bremena spolu so stanoviskom žalovaného zo dňa 12.8.2019 o poskytnutí primeranej náhrady za zrušenie vecného bremena, čestné prehlásenie Y. G., zmluva o zriadení vecného bremena zo dňa 3.4.2013, výpis z LV č. I. XX, návrh zmluvy o zrušení vecného bremena č. I. 37-39, vyjadrenie žalobkyne č. I. 45-47, výpisy z účtu č. I. 48-51, ftk. ústrižku poštovej poukážky č. I. 52, vyjadrenie žalovaného č. I. 58-60, správa obce H. lehota o povesti žalovaného č.

I. 61, pracovný posudok o žalovanom z čl. 68, Potvrdenie obce H. Y. o trvalom pobyte žalovaného č. I. 69, platobný doklad SIPO č. I. 82, listiny z prílohovej obálky: Potvrdenie Univerzitná Nemocnica Z., kožná ambulancia zo dňa 18.02.20, napísaná správa-list pre žalovaného, neidentifikovateľný doklad zo Slovenskej sporiteľne, ftk. Rozhodnutia KS v Trnave 10Co/222/2017, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, žiadosť o spotrebiteľský úver č. XXXXXXXXXXXX, Zmluva o poskytnutíe pôžičky č. XXXXXX, Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, Zmluva o spotrebiteľskom úvere z Home Credit bez uvedenia č. zmluvy, Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, listina PZ žalobkyne zo dňa 09.03.2020 a výsluchom žalobkyne a žalovaného, výsluchom svedkov: W. Z., S. L., Y. G., R.. S. O. a W.. X. S.

7. Z vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: na základe Zmluvy o zriadení vecného bremena „in personam“ zo dňa 3.4.2013 žalobkyňa ako povinná z vecného bremena zriadila v prospech žalovaného ako oprávneného z vecného bremena vecné bremeno spočívajúce v bezodplatnom doživotnom práve bývania a užívania nehnuteľnosti v k.ú. H. Y., obec H. Y., okres Z. nad Z., stavby - rodinnému domu č. XX stojaceho na parc. reg. „C“ č. XX/X, a užívania pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 866 m², pozemku parc. reg. „C“ č. 95/2 - orná pôda o výmera 1458 m², a pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - orná pôda o výmere 649 m², zapísané na LV č. XX, evidované Okresným úradom Z. nad Z., katastrálny odbor, ktoré vzniklo na základe zápisu Správy katastra Z. nad Z. zo dňa 24.04.2013. Dňa 30.07.2019 žalobkyňa prostredníctvom advokátky žalovanému navrhla z dôvodu veľmi vážne narušených vzťahov medzi vlastníčkou nehnuteľností a žalovaným formou zmluvy zrušiť vecné bremeno. Dňa 12.8.2019 žalovaný oznámil advokátke žalobkyne si nie je vedomý, že došlo medzi žalobkyňou a ňou k veľmi vážnemu narušeniu vzťahov, s tým že poukázal že v prípade zrušenia vecného bremena pre zmenu pomerov je treba poskytnúť primeranú náhradu. Žalovaný k vyjadreniu k žalobe priložil Návrh zmluvy o zrušení vecného bremena medzi stranami o zrušení vecného bremena vyplatením odstupného vo výške 30000,- €, ktorý žalobkyňa neakceptuje. Z lekárskeho potvrdenia zo dňa 18.2.20 vyplýva, že žalobkyňa hospitalizovaná na kožnej klinike v roku 2001 s dg. Syphilis secundaria papulosa recens. Z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX s názvom E.H. dňa 28.6.2007 a dňa 10.07.2007 bola vykonaná debetná platba vo výške 100000,- Sk na účet XXXXXXXXXXX/XXXX a dňa 25.0.2010 bola vykonaná z účtu XXXXXXXXXXX/XXXX platba (s poznámkou H. S.) vo výške 50,- eur na účet XXXXXXXXXXX/XXXX. Z potvrdení Obce H. Y. zo dňa 28.1.02019 vyplýva, že žalovaný je prihlásený na adrese H. Y. č. XX na trvalý pobyt od 9.11.2006, v obci je známy ako nekonfliktný a slušný človek, je dôchodcom a na zlepšenie finančnej situácie je zároveň zamestnaný. Z pracovného posudku zo dňa 04.11.2019 vyplýva, že žalovaný je svedomitým zamestnancom, vyznačuje sa veľkou zodpovednosťou, precíznosťou a nekonfliktnosťou. Žalobkyňa v rokoch 2011 až 2016 uzatvorila sedem zmlúv o úveroch na poskytnutie úverov a pôžičiek v celkovej výške 9730,03 eur. Žalovaný spoločne so žalobkyňou dňa 20.4.2016 požiadali o poskytnutie úveru vo výške 13000,- eur, v ktorej žiadosti sa nachádza údaj o príjme žalovaného vo výške 887 eur mesačne a údaj o splácaní úverov žalovaného vo výške 200,- eur mesačne a údaj o príjme žalobkyne vo výške 550,- eur mesačne a údaj o splácaní úverov žalobkyne vo výške 120,- eur mesačne.

8. Žalobkyňa pri výsluchu dňa 4.3.2020 uviedla, že keď zahájili spolužitie dohodli sa že budú hospodáriť spoločne. O tom na čo sa použijú finančné prostriedky rozhodoval priateľ G.. Po uzavretí zmluvy ich spolužitie bolo dobré 5-6 rokov. Opustila dom lebo priateľ strašne nadával, kričal, vyhádzal všetko mäso z mraziaka, kričal prečo ju nezabil predošlý muž, že vyzerá ako mŕtvoľa. Aj predtým tak robil, ale sa nejako cez to preniesla. Nedorozumenia trvali dva, tri roky dozadu ale nebolo to vždy také ako teraz. Odkedy sa nastahovala do predmetnej nehnuteľnosti v H. Y., boli vykonané chodníky, na to jej dali deti, terasa sa robila, prístrešok pre auto, dlážky sa vymenili. Nič sa tam nemuselo robiť, dlážky tam boli, ale on chcel moderné. Do domu ona (žalobkyňa) zaviedla ústredné kúrenie, nebolo to ústredné kúrenie, boli to gamatky. V roku 2010 bolo opätovne prerábané kúrenie. Keď žalobkyňa zavádzala vodu, pán G. tam nebýval na trvalý pobyt. Bývala tam od roku 2003 a voda tam už bola. Susedia jej ju namontovali. Je pravdou, že jej žalovaný v poslednej dobe robil šoféra pri návšteve lekárov. Zlomila si ruku, vodil ju po lekároch. Rekonštrukcie a opravy boli financované z peňazí ktoré mali doma a z peňazí ktoré si požičali. Na otázku či pracoval žalovaný aj fyzicky, zúčastňoval sa na rekonštrukciách, žalobkyňa uviedla, že niečo ale väčšinu si dávali robiť. Pán G. odovzdával svoju výplatu v hotovosti do rúk žalobkyne a povedal: „Daj to do tašky kde sa dávajú peniaze.“ Z tej tašky vyberala peniaze, šeky na poštu chodila uhrádzať ona (žalobkyňa) alebo on (žalovaný) a tieto sa uhrádzali z tej tašky, z tých spoločných peňazí. Je pravdou že teraz žalovaný uhrádza poplatky za elektriku a plyn. Po opustení domácnosti im rozhlas zrušili sami,

žalobkyňa odhlásila Skylink, to si mohol ísť prihlásiť. Nikomu neoznámila, že sa mal voči nej nevhodne správať, nechcela im robiť starosti. Toto už vyvrcholilo, bála sa zavolať policajtov, lebo je to ďaleko, je to asi hodina. Tak strašne sa správal, to bolo niečo hrozné. Volala jeho sestru, že ide preč. Jeho sestra jej povedala, že desať rokov sa s ním nerozprávali preto, že chcel zabiť nevlastného otca. Bála sa ho.

9. Žalovaný dňa 3.4.2020 pri výsluchu uviedol, že to čo vypráva pani H. je klamstvo. Nikdy jej nič nerobil, nechodil ožratý. Práve naopak, pani H. okradla jeho mamu. Vozil ju po doktoroch, vozil ju do G., do B. na svadbu. Zobral si pôžičku na svadbu jej syna. Celý čas fajčila, nepovedal jej na to ani slovo. Toto si všetko vymyslela. Od jej kamarátky R. žalovaný vie, že chcela odísť už skôr. Aj keď prišiel o 11-tej domov z práce, fajčila, všetko bolo zasmradené. Že ju nútil na polovicu domu, to odmieta. Doživotné právo nežiadal, spravila to dobrovoľne že sa postaral o ňu, o jej dom, aby ho jej deti nevyhodili. Veľa vecí iných prerobil, dal spraviť nové kúrenie. Dohodli sa v roku 2010, že si dajú nové. S pani H. sa zoznámil v roku 1996 v B. v Z.. Prišla za ním, či by jej nešiel pomôcť strhávať tapety. Dal jej dom poriadku dom, nemieni tam žiť, vie, že naň právo nemá. Dával jej tri platy, stravenky. Dodnes mu je dlžná stravenky za mesiac jún ktoré mu nevrátila. Keď získal dôchodok, dostával dôchodok, aj príjem z dopravného podniku, pretože robil šoféra do 31.01.2013. Taktiež jej dával to, čo mi bolo päť rokov vyplácané zo stability. S kamarátom spravil v H. Y. stierku, zabetónovali dlážky, spravili obklady. Potom spravili strechu s dedom T., jeho zaťkom, Y. G.. Na strechu dali sklenú vatu, dosky. Dohodli sa s pani H., že si dajú plastové okná, pretože mala drevené, staré. Vymenili dlážku v obývačke a spálni za plávajúcu podlahu. Dohodli sa a išli kúpiť i novú spáľňu na pôžičku. Spravila sa aj veranda, aj chodníky. Mala tam staré pletivo, dohodli a spravili nové oplotenie celého domu. Je klamstvo, že jej peniaze dávala dcéra. Začal mať kamarátov, pani H. to začalo vadiť. Raz mu povedala: „Máš na to dva mesiace, aby si sa odsťahoval.“ Nevedel prečo. Bol ticho, nenadával, nekričal. Nenavariť, chodil do práce na nočné. Povedala že nevláde, že je ustatá. Pre jej deti choval svine. Dával im tlačienky, dával som im pálenku. Keď prišiel jej syn z T., vyžieral ich. Nevadilo mu to. Nepotrebuje jej dom, len aby bola slušná a spravodlivá, tri platy jej dával. Je pravdou že si chodila k susedom požičiavať peniaze. Suseda jej požičiavala alebo V. G. jej požičiaval 50 alebo 100 eur lebo nemala. Povedala im, že keď B. dostane výplatu, tak to vrátia, aj sa tak stalo. V živote na ňu nepoložil ruku, neublížil jej. Keby nebolo jeho, nemala by ako chodiť po doktoroch, jej decká jej nepomohli. Je klamstvo, že jej W. dávala peniaze. Mama žalovaného aj jeho sestra jej dávali peniaze na narodeniny, napr. stovku. Potom sa vracali a v B. v Tesco si za to kúpila cigarety. Na otázku prečo potom žalobkyňa odišla, žalovaný uviedol, že išiel za kamarátmi, nevarila, neprala. Ani v utorok, ani v pondelok. Uviedla, že je unavená. Vrátil sa z práce, bolo nenavarené, vyhádzal jej z chladničky mäso, bolo to staré mäso, ale neublížil jej, ani nenadával. To bol dôvod prečo odišla, ani nevedel. Prišiel na druhý deň domov, bolo zamknuté. Sused mu povedal, že odišla do Z.. Po týždni prišla aj s W. a zobrala si osobné veci. Bol v Y. W., jej dcéra S. mu volala, že má prísť podpísať do Z. že sa zriekam doživotného bývania. Zrieka sa, nechce tam, len zoberie čo je jeho, na čo má právo. Uviedol, že jeho dôchodok bol 724 eur, 400 eur príjem za strážnu službu a 300 eur za ďalšiu robotu. Keď to doniesol, dal jej všetko. V roku 2019 si kúpil Peugeota za 4000,- eur. Pred Peugeotom mal Felíciu, tú získal tak, že ju vymenil za starú škodovku, ale to bolo pred rokom 2013. Chodili k nim domov iba jej deti, jeho nesmeli chodiť. Nepomáhal svojim deťom finančne, jeho deti z pôžičky nedostali ani korunu, pani H. klame. Na kúpu motorového vozidla minulý rok mu prispeli mama a sestra, začal si na auto šetriť, odkladal si peniaze z výplaty. Pani H. dával len 230,- eur z roboty za upratovanie

10. Svedkyňa W. Z., dcéra žalobkyne pri výsluchu uviedla, že mama jej jedného rána z nenazdajky zavolala, povedala: „W. pobalila som si veci, idem do Z.“ Spýtala sa jej prečo, povedala na to, že B. strašne vyvádza, ona tam už nevydrží, ona sa ho bojí. Povedala jej: „Samozrejme, prídi, porozprávame sa.“ Mama ku nej prišla, bola psychicky na dne, porozprávali sa čo sa stalo. Rozprávala jej že sa s B. pohádali, že vyvádza, dostal amok, bála sa že jej niečo spraví. Mala modrinu na ruke. Spýtala sa jej prečo nezavolala policajtov, prečo neutekala k susedom. Povedala že sa bála, že celú noc bola na terase, bála sa že jej niečo spraví kým prídu policajti. Povedala tiež, že sa to už ťahá dlhšie, že im to nechcela povedať, nechcela im robiť starosti, že B. často nadáva, že ju ponižuje. Povedal jej: „Pozri sa, si ako mŕtvola, mal ťa H. zabiť.“ To je jej bývalý manžel. Jednoznačne na nej videla známky týrania, nevedela prejsť pár krokov. Vtedy jej mama povedala, že spravila niečo hrozné, povedala, že mu tam spravila užívacie právo.. V pondelok išli na kataster do Z., vtedy svedkyňa videla keď sa vrátila do toho prostredia, ako je na tom strašne zle, sadala si na obrubník. Padla tam vtedy na lavičku, poranila si nohu. Bála sa ísť na Y., bála sa ísť zobrať si veci. Snažila sa spojiť s pánom G., bola s ňou v Y.. Pán G. kričal do telefónu že to je jeho vec kedy príde domov. A odvtedy mama býva u svedkyne. Mama je chorľavá, je po viacerých operáciách a čím mama bola chorľavejšia, tým B. bol sebavedomejší. Sám jej hovoril čo

s mamou, čo s tou starkou. Odpovedala mu na to, čo má robiť, môžem ju len k sebe zobrať, ak by sa zdravotne zhoršila. Predtým ako mama opustila spoločnú domácnosť navštevovali mamu asi štyrikrát do roka. Vždy chodili na Vianoce, Veľkú noc a v lete. Chodila aj ona do Z.. Je ich päť súrodencov, chodili aj iní súrodenci. Bola len svedkom, že sa k nej arogantnejšie správal. Mama neznesie nadávky. Svedkyňa si myslí, že pred nimi si to nedovolil. Na otázku kto vozil mamu po doktoroch, svedkyňa uviedla, že samozrejme on ju vozil. Keď bola na operácii mozgu v Z. ona ju viezla. Aj keď si zlomila ruku ju viezla, chodila za ňou. keď mohla ísť, išla sama, mama len dva roky nešoféruje. Na otázku či má záujem dom v H. Y. predať, svedkyňa uviedla, že má záujem na tom aký má záujem mama. Svedkyňa si myslím že mam má záujem predať dom, lebo sa tam bojí vrátiť. Samozrejme môže ostať u svedkyne. Ostala bez prostriedkov, pretože má svoju penziu, má dve pôžičky. Svedkyňa pripadá nespravodlivé je to jej dom, aby z toho nemala absolútne nič. Je presvedčená, že B. sa k nej nesprával tak, ako by sa mal. Nemám o tom vedomosť, do júna 2019 splácal za mamu pôžičku žalovaný ale oni večne mali pôžičky, večne nebankovky, aj im za to nadávali. B. na to hovoril ulica lavica to istí. On si vždy svoje dlhy splatí, neostane nikomu dlžný. Pričom peniaze sú tam nie je vidieť. Je to dvojizbový domček, popraskané múry, toľké peniaze tam isto nemohli ísť. Má vedomosť, že si matka požičiavala peniaze na cigarety od susedov Požičiavali keď už nemali, mali spoločné peniaze, B. si z nich mohol kedykoľvek zobrať. Aj žalobkyňa si peniaze mohla zobrať, ale ona už dva roky nešoféruje, nič si nekúpi. Aj tá bunda čo si B. dnes doniesol je od nich. Nemá vedomosť o tom, či matka finančne podporovala brata svedkyne R., mama je veľká dobráčka, skôr by mohla podporovať brata X., ktorý je chorý.

11. Svedkyňa S. L. pri výsluchu uviedla, že žalobkyňa je babička jej dcéry, so synom žalobkyne už ale nežije. Pozná aj žalovaného asi od roku 1997, keď vedela že žije so žalobkyňou ešte v B.. So žalobkyňou bola stále v kontakte, aj po rozchode s jej synom. Pamätá si ju ako veselú ženu, optimistickú, plnú životného elánu. Zmenilo sa to pred dvoma rokmi, v telefonátoch bola tichá, uzavretá. Keď sa svedkyňa spýtala ako sa má tak sa sťažovala že majú s pánom G. dlžoby, pán G. nerozmyslene kupuje veci. Doma jej nepomáha, on tak najviac pokosí, na všetko si musí volať majstrov a ona ich zaplatí. Aj otec svedkyne im na terase robil dlažbu, pán G. vtedy nepomáhal. Chodievala k nim na dom na návštevu, aj s rodičmi a s deťmi svedkyne. Raz za štvrtok. Všimla si, že keď boli u nich na návšteve, starká jej hovorila, aby mu neponúkala alkohol. Keď boli u nich, bolo tam nejaké pivo, ale tvrdé tam nevidela. Svedkyňa vie, že pálili slivovicu, mal ju asi v zásobe doma. Osobne nebola svedkom nejakého nevhodného správania sa žalovaného voči žalobkyni.

12. Svedok Y. G., sused žalobkyne pri výsluchu uviedol, aké práce sa vykonali na dome žalobkyne. Žalobkyňa bola suseda a žalovaný tam prišiel s ňou bývať. Na prácach, ktoré uviedol sa zúčastňoval žalovaný, zúčastňoval sa aj svedkov švagor, ktorý je už nebohý. Deti žalobkyne sa na rekonštrukcii domu nezúčastňovali. Nevie ako boli financované práce rekonštrukcie, nikdy nepovedala, svedok sa do toho nestaral. Svedok uviedol, že žalobkyňa si požičiavala od jeho ženy peniaze, hovorila jej, aby prestala fajčiť, prišla pred dôchodkom že jej to nevydá. Žalobkyňa musela fajčiť veľa, vie to preto, že keď jej B. kúpil balík cigariet a pýtal sa jej, čo jej mám kúpiť, keď išiel do obchodu, tak mu povedala, že kúp mi 2-3 balíky cigariet. Žalovaný požíva alkoholické látky normálne, ako môže byť napitý, keď chodí aj o pol štvrtej ráno autom. Žalovaný vykonával vonku práce na dvore, upratoval dom, aj okná umýval aj záclony vymieňal. Je pravda, že žalovaný vozil žalobkyňu k doktorom, ráno o piatej ju zaviezol k doktorovi do G. potom išiel do práce, potom jej zavolať, či je vybavená. Nebol svedkom, že by sa žalovaný správal voči žalobkyne vulgárne alebo násilne, nikdy nepočul, má pootvárané okná, aj oni majú pootvárané okná. Žalovaný sa o žalobkyňu staral sa, žiadny z jej mužov sa o ňu tak nestaral, to môžu dosvedčiť aj ľudia z dediny. Po odchode žalobkyne z domu, udržiava žalovaný dom a okolie, všetko pokosí, poutiera, stará sa o to, ako by to bolo jeho. Svedok pozná žalobkyňu, od malička, susedia sú 40 rokov. Do domu žalobkyne chodil každý deň, keď tam robil, keď nerobil, tak am nechodil. Odkedy žalobkyňa nebýva vo svojom dome, sú svedok a žalovaný priatelia, prečo by nemal byť priateľ so žalovaným. Žalobkyňa sa nikdy nesťažovala, že má problém so žalovaným. Videl ju ako išla pobalená s kufríkom po chodníku, pýtal som sa jej, kde ide, povedala že ide do Z.. Nikdy sa nesťažovala, neľúbilo sa jej len to, že v lete chodil do ČR za veliteľom, že tam míňa peniaze. Dva razy žalovaný páľil, inak tam pálené nebolo, svedok mu pár razy pálené dal. Nevie v ktorých rokoch robil práce na tom dome, asi 30 rokov dozadu keď to kúpila späť.

13. Svedkyňa R.. S. O., ktorá pozná obidve strany, pri výsluchu uviedla, že ich poznala, že si vychádzajú spolu dobre, vrátili sa spolu bývať na H. Y. až keď išla do dôchodku, odkúpila si naspäť svoj rodičovský dom. Bývala sama, priateľ - žalovaný chodil za ňou na víkendy, lebo ešte pracoval, nepoznala ho teda

hneď. Nevidela medzi nimi nejaké nehody, videla len že si okolo seba upratujú, lebo tá chalupa bola staršia, bolo tam treba veľa opraviť. Stretávali sa náhodne, poväčšine sa svedkyňa stretávala len s S., s ňou sa mala o čom rozprávať. V roku 2013 sa stretli pred obecným úradom a povedala, že spravila dobrú vec, že dala doživotné právo B., p. G.. Rozprávali sa z toho dôvodu, že mala obavy, keby sa jej niečo stalo, že ho teda B. jej deti z domu vyhodia. Žalobkyňa sa jej nesťažovala že žalovaný požíva vo zvýšenej miere alkohol. Keď svedkyňa žalovaného videla, tak mu zakývala, chodil poväčšine autom. Žalobkyňa sa jej nesťažovala že by sa k nej žalovaný nevhodne správal, Svedkyňa má vedomosť že jej robil šoféra, vozil ju po doktoroch, na nákupy, šoférovala aj ona, mala svoje auto. Do ich domácnosti chodila veľmi málo, rozprávali sa na terase u nich, u nej doma. Keď svedkyňa išla s kočíkom na prechádzku, vždy ju okríkla, rozprávali sa o deťoch a o záhrade. Svedkyňa sa dozvedela že sa rozišli na obecnom úrade, bola platiť dane, povedal jej to starosta.

14. Svedkyňa W. X. S. pri výsluchu uviedla, že pozná žalobkyňu a žalovaného bývajú v obci, žalobkyňa sa tam prisťahovala keď išla na dôchodok, ale bývala tam predtým, žalovaný sa tam nastahoval ako jej priateľ. Svedkyňa tri roky v obci prevádzkovala pohostinstvo, žalovaný sa tam zastavil tak dvakrát do mesiaca alebo sa tam zastavil pre cigarety pre žalobkyňu, žalobkyňa sa tam zastavila keď prišla na cigarety. Nie je svedkyni známe, že by žalovaný ubližoval žalobkyni, mali pekný život, keď sa svedkyňa s ňou rozprávala, hovorila, že je rada, že jej žalovaný pomáha, že jej nakupuje. Žalovaný sa vulgárne nespráva, keď niečo potrebovala vybavil si voľno. Žalovaný vykonával udržiavacie práce na rodinnom dome, keď sa tam on nastahoval, dom žil, predtým bol neudržiavaný, vymenili sa tam okná. Potom čo sa žalobkyňa odsťahovala je okolie domu upravené. Svedkyňa som do ich domácnosti nechodila, len keď išla okolo sa zastavila, rozprávali sa cez plot.

15. Podľa ust. § 151m ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe. Vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa. Pokiaľ sa účastníci nedohodli inak, je ten, kto je na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu oprávnený užívať cudziu vec, povinný znášať primerane náklady na jej zachovanie a opravy; ak však vec užíva aj jej vlastník, je povinný tieto náklady znášať podľa miery spolužívania.

16. Podľa ust. § 151m ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Práva zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností. Zmluvou môže zriadiť vecné bremeno vlastník nehnuteľnosti, pokiaľ osobitný zákon nedáva toto právo aj ďalším osobám. Ak nie je vlastník stavby zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok.

17. Podľa ust. § 151p ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená zanikajú rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. K zániku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zmluvou je treba vklad do katastra nehnuteľností.

18. Podľa ust. § 151p ods. 2 Občianskeho zákonníka, vecné bremeno zanikne, ak nastanú také trvalé zmeny, že vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby alebo prospešnejšiemu užívaniu jej nehnuteľnosti; prechodnou nemožnosťou výkonu práva vecné bremeno nezaniká.

19. Podľa ust. § 151p ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje alebo zrušuje. Ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie.

20. Podľa ust. § 151p ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí určitej osobe, vecné bremeno zanikne najneskôr jej smrťou alebo zánikom.

21. Podľa ust. § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

22. Podľa Čl. 8 C.s.p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

23. Podľa ust. 149 C.s.p. prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

24. Povinnosťou strán je označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Dôkazné bremeno určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24.06.2010 sp. zn. 5Obo/52/2010).

25. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia vecného bremena spočívajúceho v práve doživotného, bezplatného bývania a užívania rodinného domu žalovaným a bezplatného užívania pozemkov uvedených v žalobnom petite, z dôvodu že zmenou pomerov vznikol hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného. Žalobkyňa hrubý nepomer vidí v narušení vzťahov medzi ňou a žalovaným v posledných rokoch, v dôsledku finančných nezhôd, ďalej v tom, že žalovaný sa k nej správa mimoriadne zle, nevhodne, nadmieru požíva alkohol, po jeho požití sa voči žalobkyni správa arogantne, znevažuje ju, robí si zo žalobkyne posmešky, slovne a fyzicky jej ubližuje, žalobkyňa má obavu o svoj život a zdravie, tiež v tom, že žalovaný sa na nehnuteľnosti správa ako vlastník a neustále žalobkyne zdôrazňuje, že je na nehnuteľnosti iba trpená, na základe čoho bola nútená rodinný dom a pozemok opustiť a požiadať dcéru o prichýlenie. Z týchto dôvodov žalobkyňa nemôže trvať na vecnom bremene doživotného práva bývania a užívania rodinného domu a doživotného práva užívania pozemkov. Súd pre záver, či nastala od doby zriadenia vecného bremena trvalá zmena pomerov s dôsledkom hrubého nepomeru medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného a ich príčinnosti súvislosti vykonal navrhované, to okrem výsluchu strán sporu, výsluchmi svedkov a listinami.

26. Predmetom sporu bolo teda posúdenie či medzi stranami sporu žalobkyne ako povinnej z vecného bremena a žalovaného oprávneného z vecného bremena došlo k trvalej zmene pomerov dôsledkom, ktorej nastal hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, zakladajúci nárok žalobkyne ako povinnej z vecného bremena domáhať sa zrušenie vecného bremena. Predpokladom vydania takého súdneho rozhodnutia sú nasledovné podmienky: 1. zmena pomerov, 2. hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, 3. príčinná súvislosť medzi zmenou pomerov a hrubým nepomerom medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného. Občiansky zákon podrobnejšie neuvádza, v čom má spočívať zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu úpravy rozsahu a obsahu vecného bremena. Pri rozhodovaní o obmedzení alebo zrušení vecného bremena (práve ktorého sa žalobkyňa bez náhrady domáha) v dôsledku zmeny pomerov je potrebné vziať do úvahy všetky okolnosti veci; predovšetkým je potrebné zistiť, či došlo k zmene pomerov a ak došlo k zmene pomerov je potrebné posúdiť, nakoľko táto zmena mala vplyv na spôsob výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ako sa prejavila na užívaní nehnuteľností zaťaženej vecným bremenom a vziať do úvahy ujmu, ktorá oprávnenému vznikne v dôsledku obmedzenia alebo zrušenia vecného bremena za náhradu a porovnať ju s prípadnou, ktorá vznikla vlastníkom zaťaženej nehnuteľnosti v dôsledku zmeny pomerov. Právne významný je len hrubý nepomer, ktorý vznikol v dôsledku zmeny pomerov. Súd v rozhodnutí o zrušení alebo obmedzení vecného bremena musí súčasne rozhodnúť aj o priznaní primeranej náhrady. Táto náhrada sa poskytne buď vo forme: 1. jednorazovej peňažnej náhrady alebo 2. opakujúceho sa peňažného plnenia alebo 3. naturálnej náhrady (vytvorenie stavu, ktorý zabezpečí uspokojenie potrieb oprávneného iným spôsobom, ako je doterajší výkon oprávnenia vyplývajúceho z vecného bremena).

27. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 3.4.2013 žalobkyňa ako povinná z vecného bremena zriadila v prospech žalovaného ako oprávneného z vecného bremena vecné bremeno spočívajúce v bezodplatnom doživotnom práve byvania a užívania nehnuteľnosti v k.ú. H. Y., obec H. Y., okres Z. nad Z., stavby - rodinnému domu č. XX stojaceho na parc. reg. „C“ č. XX/X, a užívania pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 866 m², pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - orná pôda o výmera 1458 m², a pozemku parc. reg. „C“ č. XX/X - orná pôda o výmere 649 m², zapísané na LV č. XX, evidované Okresným úradom Z. nad Z., katastrálny odbor, ktoré vzniklo na základe zápisu - vkladu Správy katastra Z. nad Z. zo dňa 24.04.2013. Aj keď žalobkyňa v rozhodných skutočnostiach uviedla, že k zriadeniu vecného bremenu pristúpila pre naliehanie žalovaného aby usporiadala jeho vzťah k nehnuteľnosti, tieto jej tvrdenia sa v priebehu sporu nepreukázali, pretože z výpovede svedkyne R.. S. O. vyplýva, že doživotné právo žalovaného urobila ako „dobrú vec“ a že ho i zriadila z „obavy, keby sa jej niečo stalo, že ho, teda B. jej deti z domu vyhodia“. O tom, že k uzatvoreniu zmluvy o zriadení vecného bremena žalobkyňa nepristúpila na naliehanie žalovaného vyplýva i zo znenia samotnej zmluvy zo dňa 3.4.2013, z ktorej vyplýva (z čl. IV), že zmluva je prejavom skutočnej a slobodnej vôle zmluvných strán. I v rozhodných skutočnostiach uvádzaných v žalobe i v replike žalobkyňa uvádza, že súhlasila so zriadením vecného bremena na nehnuteľnosť a to bezodplatného doživotného byvania a užívania k jej nehnuteľnostiam.

28. Pri hodnotení dôkazov individuálne a vo vzájomnej súvislosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti, dôkazy a skutočnosti, ktoré vyšli v spore najavo, súd dospel že v tejto konkrétnej veci nejde o zadefinovaný prípad v zmysle ust. § 151p ods.3 Občianskeho zákonníka. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 151p ods. 3 Občianskeho zákonníka je ochrana povinného z vecného bremena pred výrazným zvýšením jeho zaťaženia v dôsledku zmeny pomerov, pričom musí ísť o zmenu pomerov, ktorá sa pohybuje v medziach dovoleného výkonu vecného bremena. Za určitých okolností zmena pomerov, ktorou vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže spočívať nielen v objektívnych ale aj v osobných pomeroch strán, môže teda vzniknúť v správaní sa strán. Musí ísť o takú zmenu pomerov strán, ktorá sa výrazným spôsobom dotýka ďalšieho obsahu či trvania vecného bremena v súvislosti so správaním sa subjektov tohto právneho vzťahu. Z vykonaného dokazovania výsluchom strán sporu i svedkov vyplýva, že nielen pred zriadením vecného bremena ale hlavne v čase zriadenia práva z vecného bremena (i po jeho zriadení) tieto nehnuteľnosti užívali spoločne žalobkyňa so žalobcom. Taktiež z vykonaného dokazovania je zrejmé že žalobkyňa už toho času (preukázateľne od 30.7.2019, kedy vyhľadala právnu pomoc) nežije v rodinnom dome a na pozemkoch spoločne so žalovaným a nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne, zaťažené vecným bremenom v celom rozsahu užíva sám žalovaný. Medzi týmto stavom t.j. že žalobkyňa už nehnuteľnosť a pozemky neužíva a býva u dcéry a žalovaný nehnuteľnosť už užíva sám nie je príčinná súvislosť, pretože žalobkyňa nič nebráni sa opäť (tak ako to bolo v čase zriadenia vecného bremena i pred jeho zriadením) do rodinného domu a na pozemky vrátiť a tieto nehnuteľnosti spolu užívať, pretože zákon priamo neustanovuje, či právo z vecného bremena bezodplatne užívať rodinný dom spolu z pozemkami vylučuje z užívania jeho vlastníka. Uvedené je potrebné riešiť výkladom a v súlade ust. § 3 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na ust. § 151n ods. 3 Občianskeho zákonníka (ktoré ustanovenie užívanie veci zaťažených vecným bremenom vlastníkom veci pripúšťa) a s prihliadnutím na všetky okolnosti tohto konkrétneho prípadu. Zo zhodných tvrdení strán sporu a z výpovedí svedkov, z potvrdenia obce Chudá Y. je zrejmé že vec, ku ktorému sa viaže vecné bremeno - rodinný dom a pozemky žalobkyňa a žalovaný užívali a obývali spoločne (od roku 2006, kedy žalobkyňa na svoje nehnuteľnosti prihlásila na trvalý pobyt žalovaného), t.j. aj pred vznikom práva z vecného bremena (v roku 2013) a aj po jeho vzniku (a to až do 2019) a takýto rozsah užívania predmetu zaťaženým vecným bremenom nebol medzi stranami sporu sporný, tento spoločne užívali a spoločne sa podieľali na nákladoch užívania a nákladoch jeho úprav a opráv. Žalovaný ako oprávnený z vecného bremena toto právo naďalej využíva, doteraz nemá otázku byvania vyriešenú inak, pričom si preukázateľne v čase keď žalobkyňa nehnuteľnosti opustila a až doteraz naďalej náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti uhrádza. A teda v žiadnom prípade nemožno konštatovať že tým, že žalobkyňa toho času veci-nehnuteľnosti ku ktorým sa viaže vecné bremeno neužíva (dobrovoľne ich prestala užívať) v prospech žalovaného vznikol hrubý nepomer medzi povinnosťou žalobkyne strpieť jeho užívanie žalovaným a výhodou žalovaného, pretože od počiatku na základe slobodnej vôle a dohody oboch strán došlo k dohode o ich bezodplatnom bývaní a užívaní. V spore z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaný pri užívaní nehnuteľnosti zaťažené vecným bremenom znáša a aj znášal primerane náklady na jej zachovanie a opravy, spoločne (§ 151n ods. 3 Občianskeho zákonníka) so žalobkyňou. Žalobkyňa svoje tvrdenia o tom, že úpravy a opravy znášala a znáša výlučne ona z jej finančných prostriedkov alebo z prostriedkov, ktoré je mali poskytnúť

deti nepreukázala. Aj keď v spore predložila doklady o platbách vo výške 100000,- Sk dňa 28.6.2007, 10.7.2007 a 50,- eur dňa 25.8.2010 je zrejme, že tieto boli realizované predtým ako k zriadeniu vecného bremena došlo a ani hodnoverne nepreukazujú o aké plnenie išlo. Vo svojej výpovedi žalobkyňa uviedla že náklady, šeky hradili so spoločných finančných prostriedkov. Ani žalovaný nepreukázal, že úpravy a opravy nehnuteľností znášal a znáša výlučne on z jeho finančných prostriedkov. Ani vypočutý svedok Y. G. vo svojej výpovedi nepotvrdil, že rekonštrukčné práce na rodinnom dome a pozemkoch boli hradené výlučne žalovaným, keď uviedol, že sa „to nevie, do toho sa nestaral“. V prospech žalovaného toho času teda nesvedčí žiadna výhoda, ktorá by bola v hrubom nepomere s povinnosťou žalobkyne strieť užívanie týchto nehnuteľností v jej vlastníctve zaťažených vecným bremenom v prospech žalovaného, žalobkyňa sa kedykoľvek môže na tieto nehnuteľnosti vrátiť. V spore nebolo preukázané, že jej žalovaný v ich užívaní bráni alebo že užívaním nehnuteľnosti spolu so žalovaným je žalobkyňa ohrozená na zdraví alebo živote. O tom že by malo dôjsť k vážnemu narušeniu vzťahov medzi žalobkyňou a žalovaným žalobkyňa nepreukázala.

29. Tvrdenia žalobkyne, že rodinný dom a pozemky, na ktoré sa vzťahuje právo žalovaného z vecného bremena bola nútená opustiť pre narušené vzťahy medzi ňou a žalovaným, ktoré narušenie mal spôsobiť žalovaný v dôsledku finančných nezhôd alebo pre nevhodné správanie pod vplyvom alkoholu, kedy sa správa arogantne, znevažuje ju, robí si z nej posmešky, slovne a fyzicky jej ubližuje žalobkyňa však nepreukázala, a tak ani nepreukázala hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného z vecného bremena. Žiaden z navrhnutých a vypočutých svedkov nepotvrdil, že by sa žalovaný mal voči žalobkyňi správať nevhodne, arogantne, nadávať jej, slovne a fyzicky jej ubližovať a tak došlo k narušeniu vzťahov medzi žalobkyňou a žalovaným. Svedok Y. G., sused žalobkyne uviedol, že nikdy nepočul že by sa žalovaný správal voči žalobkyňi vulgárne alebo násilne. Tieto tvrdenia nepotvrdili ani žalovaným navrhnutí svedkovia R.. S. O. alebo W.. X. S., ktorá uviedla, že mali pekný život, žalobkyňa je pri rozhovore hovorila, že je rada, že jej žalovaný pomáha, že jej nakupuje. K osobe žalovaného W.. X. S. uviedla, že žalovaný sa vulgárne nespráva. Ani žalobkyňou navrhnuté a vypočuté svedkyne nepotvrdili násilné a vulgárne správanie žalovaného voči žalobkyňi. Svedkyňa, W. Z., dcéra žalobkyne, ktorá navštevovala žalobkyňu štyrikrát do roka uviedla že bola len svedkom, že sa žalovaný k žalobkyňi arogantnejšie správal, pričom však neuviedla kedy to bolo pri akej príležitosti a za akých okolností. Ani svedkyňa S. L., ktorá navštevoval domácnosť žalobkyne raz za štvrtrok nebola svedkom nevhodného správania sa žalovaného voči žalobkyňi. Taktiež žalobkyňa nepreukázala, že k narušeniu vzťahov medzi žalobkyňou a žalobcom malo dôjsť pre nadmerné požívanie alkoholu žalovaným, žalovaný svedeckými výpoveďami Y. G. i W.. X. S. tvrdenie žalobkyne poprel. I zo Správy Obce H. Y. o povesti žalovaného vyplýva, že žalovaný je v obci známy ako nekonfliktný a slušný človek, z Pracovného posudku žalovaného zo dňa 4.11.2019 vyplýva, že od 04.07.2017 je zamestnaný ako vrátnik, informátor u zamestnávateľa Zornica Banko fashion, a.s. Z. nad Z. a je svedomitým zamestnancom, vyznačuje sa veľkou zodpovednosťou, precíznosťou a nekonfliktnosťou. V priebehu sporu žalobkyňa svoj nárok dôvodila i tým, že ju žalovaný nakazil chorobou, k čomu súd ale vzhľadom na vykonané dokazovanie uvádza, že žalobkyňa ochorela touto chorobou už v roku 2001, vďaka existencii tejto choroby sa v roku 2013 rozhodla v prospech žalovaného vecné bremeno zriadiť, nejde teda okolnosť ktorá nastala po zriadení vecného bremena. Ani žalobkyňou tvrdené narušenie vzťahov v dôsledku „problémov finančného rázu keď žalovaný čerpal od nebankových subjektov úvery, aby mohol svojim deťom pomáhať pričom žalobkyňa ho upozorňovala, že na splácanie nemá finančné prostriedky“ žalobkyňa nepreukázala, pretože o skutočnosti, že žalovaný „za posledné roky“ čerpá úvery a hlavne v akej sume nepreukázala. Súd však v spore mal preukázané, že žalovaný disponoval finančnými prostriedky preukázané, pretože v spore boli preukázané skutočnosti (ktoré žalobkyňa ani nepoprela), že žalovaný je dôchodca, ktorý popri dôchodku i pracoval a i v súčasnosti pracuje.

30. Zo záverov vykonaného dokazovania súd tak dospel k záveru, že k trvalej zmene pomerov medzi účastníkmi z právneho vzťahu z vecného bremena zriadeného dňa 3.4.2013 nedošlo, pretože potom ako na základe slobodnej vôle žalobkyňa v prospech žalovaného zriadila doživotne vecné bremeno bezodplatného bývania a užívanie nehnuteľností v jej vlastníctve, tieto nehnuteľnosti i sama užívala, tieto toho času už neužíva, ale toho času preukázateľne užívať môže, bez toho aby bola ohrozená na svojom živote a zdraví, pretože žalovaný jej v užívaní preukázateľne nebráni. Žalovanému toho času tak nevznikla žiadna ďalšia výhoda z vecného bremena, a to z dôvodu, že doposiaľ nemá zabezpečenú inú nehnuteľnosť za účelom uspokojovania jeho potreby bývania, predmet vecného bremena za účelom bývania naďalej užíva, podieľa sa na nákladoch spojených z jeho užívaním. Ten kto vecné bremeno zriaďuje, ale aj ten, ktorému patrí zodpovedajúce právo, sú si vedomí a predpokladá sa, že konajú

v dobrej viere, že ide o trvalé oprávnenie. V tejto veci je vecné bremeno v prospech žalovaného spočívajúce v bývaní a užívaní rodinného domu a pozemkov zriadené doživotne, od počiatku si žalobkyňa musela byť vedomá dopadu tejto ťarchy (doživotného bývania a užívania jej nehnuteľnosti žalovaným), pretože doba trvania bola medzi stranami dohodnutá a rovnako i rozsah vecného bremena, teda bývania a užívania. A keďže žalobkyňa v spore nepreukázala že toho času existujú podmienky potrebné, predpokladané aby mohlo dôjsť k zrušeniu vecného bremena na základe rozhodnutia súdom, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

31. A keďže v tomto čase neexistujú predpoklady pre zrušenie vecného bremena, súd sa v ďalšom už nezaoberal ani okolnosťami primeranej náhrady (ktorú žalobkyňa s poukazom na ust. § 151p ods. 3 a § 3 Občianskeho zákonníka ani žalovanému rozhodnutím nežiadala priznať, s čím žalovaný (okrem toho že nesúhlasil so zrušením vecného bremena) tiež nesúhlasil.

32. O nároku na náhradu trov rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný bol v spore úspešný (žaloba bola voči nemu zamietnutá) a preto mu voči žalobkyni patrí nárok na náhradu trov v plnom rozsahu. Podľa ust. § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Lehotu na plnenie určil súd podľa ust., § 232 ods. 3 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný.

Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359. Lehota na podanie odvolania plynie od doručenia rozhodnutia intervenientovi.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania...

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).